

Dokter zelf

Dokter zelf

Verhalen uit een plattelandspraktijk

EVERT J. DEN DRIJVER

2010
Uitgevers

© 2017 Evert J. den Drijver en 2010 Uitgevers, Rotterdam.

Redactie: Lianne Damen, www.ampersand-ampersandproducties.nl

Vormgeving omslag: Studio Klaster, Rotterdam

Ontwerp en opmaak binnenwerk: Ad van Helmond, Amsterdam

Afbeelding voorplat: Andrea Donetti / 123RF Stock Photo

Foto auteur: Arthur Kessels

Druk: Bariet Ten Brink, Meppel

2010 Uitgevers ontwikkelt professionele en educatieve informatieproducten voor professionals en studenten in de gezondheidszorg en de sector sport, bewegen en gezondheid.

info@2010uitgevers.nl | www.2010uitgevers.nl

2010 Uitgevers is een multimedia uitgeverij. Veel uitgaven zijn online verkrijgt met beeld, geluid of aanvullende informatie. Meer informatie: www.2010uitgevers.nl/uitgaven.

Een deel van wat hier op schrift is gesteld, is ontsproten aan het brein van de schrijver. Overeenkomsten met werkelijke personen berusten veelal op toeval.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden auteur(s), redactie en uitgever geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich te wenden tot de uitgever.

ISBN 978-94-90951-39-9

NUR 870, 600, 303

‘Wat soe it doch wêze dat minsken dy’t sels neat út ‘e wei sette,
altd miene dat se oaren neiride moatte.’
*(“Hoe zou ’t toch komen dat mensen die zelf niks presteren,
altijd menen dat ze anderen de maat moeten nemen.”)*

HENK DE HAAN, *ALDE LEAFDE*, FRIESE PERS BOEKERIJ, LJOUWERT (2008, P. 30)

Le médecin cést guérir parfois, soulager souvent,
mais consoler toujours.
*(Geneeskunde is soms genezen, vaak verlichten,
maar altijd troosten.)*

AMBROISE PARÉ (FRANS CHIRURG, 1510-1590)

*Voor iedereen, maar vooral voor Anna, Jan-Willem,
Femke, Richard, Vanessa, Ate, Thomas, Mees, Nienke,
Casper, Teun en Jinte.*

Proloog

Ben ik het zelf? Ben ik het die dat ongeluk kreeg? Naarmate het langer geleden is, denk ik steeds vaker dat het een verhaal is, dat ik het ergens gehoord heb, dat het niet mij is overkomen maar een ander.

De tractor komt van links, rijdt hard, geeft geen richting aan. Ik stuur mijn racefiets wat naar rechts. Ga tegen het gras aanrijden. Ik zie roterende assen op mij afkomen, weet dat hij mij gaat raken. Toch jammer, te vroeg, denk ik nog.

Ik lig op de grond. Een man heeft mij kennelijk herkend. Hij zegt: “Dok, zal ik je been dichtdrukken, ’t bloedt nogal.”

“Doe maar”, zeg ik.

“Bel maar 112”, zeg ik tegen de bestuurder van de tractor, een patiënt van mij. “Zeg maar A1, ’t bot steekt eruit.”

Hij doet het. “Ja, A1”, zegt hij. “Dokter zelf zegt dat.”

Oh ja, dokter zelf, dat ben ik.

De dag na mijn ongeval lig ik frisgewassen in het ziekenhuisbed. Om mijn linkerbeen zit, met een aantal boorgaten, een stellage vast. Ik voel niks, ben zo stoned als een garnaal. De traumachirurg komt binnen en bekijkt mijn been.

“Het ziet er goed uit”, zegt hij, “je linkerbeen zal wel altijd twee centimeter korter blijven dan je rechter.” Nou, als dat alles is.

“Wanneer kan ik weer lopen?”, vraag ik. Het is dertien maart.

“Dit jaar niet”, is zijn antwoord.

Ik laat een traantje, wetend dat ik niet meer in de praktijk zal werken. Ik heb altijd met veel plezier op de huisartsenpost gewerkt. Ik had er maar af en toe dienst. Daarvoor werkte ik als huisarts vanuit

huis met de partner als achterwacht. Altijd dienst. Zo'n beetje alles heb ik voorbij zien komen als voltijds solist met het volledige pakket. Verloskunde, consultatiebureau, straatongevallen en nacht- en weekenddiensten. De veranderingen in het huisartsenvak zijn niet onopgemerkt aan me voorbijgegaan. Eigenaardige voorvallen, vreemde gebeurtenissen en verrassende ontmoetingen ook. Ik was met veel plezier huisarts in Joure.

‘Dokter zelf’ begint te dokteren

Op woensdagmorgen word ik wakker. Niet van de wekker, nee, uit mezelf. Het is mijn eerste zelfstandige dag. Mijn opleider gaat op woensdag altijd jagen met een collega-huisarts, dus ik heb twee praktijken op mijn derde werkdag. Twee praktijken. Nu moet worden gezegd dat de patiënten van de andere praktijk weten dat hun dokter er op woensdag niet is, maar toch, voor mij is het wel spannend helemaal zelfstandig te dokteren in twee praktijken. Gelukkig word ik bijgestaan door twee assistentes die van wanten weten en ook alles van de patiënten.

Het eerste echtpaar is allervriendelijkst. Rustig vertelt de man dat hij om de haverklap moet hoesten en de vrouw zegt dat ze niet kan slapen. Ik beluister de longen van de oude baas, hoor niks verkeerd en geef hem wat codeïne om de hoest te dempen. Ik maak een praatje met de vrouw, zij heeft wat zorgen over haar zoon die geen werk heeft. Ze is een beetje een piekeraar. Haar geef ik voor een week een slaaptabletje. Een week later zou blijken dat ze zeer tevreden waren. Echter, zij sliep op de hoestdempertjes van haar man en het hoesten van de man werd aardig minder van de slaappillen van de vrouw. Ik kon praten als Brugman, heb ze uitvoerig uitgelegd dat ze elkaars pillen namen en dat het beter andersom kon, maar ze bleven volhouden dat ze zo verder zouden gaan. Ze vonden mij een heel goede jonge dokter.

De dag kabbelt verder wat voort. Ik heb wat consulten over anticonceptie, zie wat buiken waar de anticonceptie bewust of onbewust niet is geslaagd. Het is leuk voor mij om kennis te maken met deze vrouwen. De kans is immers groot dat ik hun bevalling ga doen. Verder is het rustig, er zijn geen spoedgevallen, er is geen bevalling,

niemand kukelt van zijn fiets of zijn paard, ik hoef niemand in te sturen. Een rustige dag, maar toch de verantwoordelijkheid over twee huisartspraktijken. Geen ongelukken gemaakt. Hoewel ik dat gevalletje met die twee oudjes later wel met mijn opleider zou bespreken.

Ik ben best tevreden met deze eerste dag.